

АЛЕКСАНДЪР СИЛЕЦКИ ПУСНЕТЕ РЕПОРТЕРИТЕ

Превод от руски: [Неизвестен], 1975

chitanka.info

Сутринта старият Луху го напердаши здраво с тоягата си и като го хвана за ушите, го извлече от пещерата.

— Не го запази — каза той, — сега го намери сам!

Думата на стария Луху беше закон за всички в племето и никой не смееше да не му се подчини.

Тип едва не заплака от отчаяние. Той беше гърбав и куц. Обречен да умре първи веднага с идването на Великия Глад, той беше принуден да си търси занятие, което да го предпази от презрението и смъртта. Племето се нуждаеше от огъня. И Тип преодоля у себе си страха от пламъците. Той стана хранител на Огнището на племето.

През цялата зима той пази огъня, като не позволи да загаснат Езиците на Дракона. Но вчера се разрази люта буря, пламъкът стана съвсем малък и около него трябваше да се стои непрекъснато, като всяка минута трябваше да му се подхвърлят сухи клонки, но... Тип се умори, очите му се слепваха, само кратко време се бори със съня и сега Езиците на Дракона бяха напуснали тяхната пещера. Бяха си отишли завинаги. Само Небесният Огън би могъл да ги запали отново, а нима на човека е дадена силата на Небето?

Скоро ще се върнат воините от лов и тогава цялото племе ще се събере и ще отиде на ново място, някъде, където вече гори огън, а него, Тип, накрая ще го изядат — по пътя той не им е нужен, а няма да вземат да хвърлят такова лакомо парче!...

— Давам ти шест изгрева — каза старият Луху.

Първоначално Тип реши да тръгне към пропастта. Той беше видял как подгонените от ловците животни падаха в нея и се пребиваха. Но след това се отказа. Причината беше поразяващият спомен, който изведнаж изплава в главата му.

Това беше отдавна...

Край тяхната пещера стана срутване. Камъните, помитайки всичко по пътя си, с грохот прелитаха край него. Те се удряха един в друг и тогава между някои от тях прескачаха искри.

Искри... Не бяха ли това съвсем малки Езици на Дракона? Та нали, ако е така, с тях би могла да се подпали шепа мъх! Би могъл да се разгори голям огън!

Тази мисъл поразил Тип. Значи все пак има спасение?! Той натрупа камъни — големи и малки, кръгли и ръбести, седна пред входа и започна работа.

Старият Луху излиза няколко пъти от пещерата. Той гледаше с любопитство към Тип. Съвсем не можеше да разбере с какво се занимава той. Но срокът, даден на Тип, още не беше изтекъл. А той работеше, без да знае умора. Той удряше и удряше камък в камък, след това се залавяше с нова двойка, втора, трета, четвърта...

„Так-так-так...“ — се разнасяше непрекъснато от камъните.

Тип не можеше да се спре. Цялото му бъдеше беше съсредоточено в тези камъни — да получи, па макар и една искричка, а след това всичко беше вече по-просто...

Най-голямата радиообсерватория на света Фификъл-Бенкс се готвеше за приемането на сигнали от далечния Космос — серия от петнадесет сеанса. Започваше първият. Можеше веднага да потръгне, а беше възможно въобще да не бъде уловен никакъв сигнал...

Учените се разположиха в центъра на пултовата зала. Метрономът отчиташе секундите.

— Започваме! — извика Джон Тортолет, макар да можеше да го каже и по-тихо — и без това автоматите сами включиха инсталацията в определеното време.

Пламнаха екраните на осцилографите, оживяха високоговорителите. Трясък, хриптене, шумене, свистене — ревът на Вселената изпълни залата. Светлината угасна и стените сякаш се разтвориха и изчезнаха, оставяйки хората сами с пространството. Лампите на пулта изглеждаха като светлините на междузвезден кораб и хората стоят в тъмнота кабина и слушат, слушат гласа на Космоса, неговата странна несравнима песен и се мъчат да разберат поне една дума, един звук, който да може да бъде изпълнен с висш смисъл и да кажат след това: край, намерен е разум!

Минутите течаха, а Космосът виеше безсмислено и диво.

— Господи — прошепна, покривайки се с пот Джон Тортолет. — Нима всичко е напразно?

Ги де Бруто стисна силно ръката му:

— По-весело, колега. Ще ни повикат. Непременно ще ни повикат. Нима би могло да бъде иначе?

До тях тежко въздъхна Апаш-Белтун, астрофизик и фантазьор.

Колко пъти беше описвал нещо подобно, но едва сега, когато за първи път беше станал участник в сеанс, той разбра колко непоносимо е да чакаш. Да, да, да стоиш и да чакаш. И нищо повече.

И изведнъж!...

Екраните на осцилографите изписаха пикове, заредиха се от ляво на дясно светлинни вълни върху скалите на изчислителните машини и от високоговорителите — това ясно го чува всички — се разнесе слабо, но реално: „Так-так-так.“ Ритмична серия от удари и веднага след нея — пауза. И отново удари, като щраканията на метроном.

— Чувате ли? — изкрещя Фридрих Готлиб Клопфер. — Та това е... пет четвърти, това е някакъв ритъм! Невероятно...

Звуците прекъснаха толкова внезапно, колкото и започнаха.

Учените седяха като вцепенени и трескаво впити в облегалките, чакаха, чакаха — звуци не постъпваха, неизвестният източник беше замлъкнал. Приборите не фиксираха също нищо — само обикновените гласове на Вселената се улавяха от гигантската чаша на радиотелескопа, безсмислени гласове, както винаги...

Шестте сеанса през следващото денонощие също не дадоха нищо. Изглеждаше така, като че ли е станало някакво изместване.

Но едва бяха пристъпили към осмия сеанс...

... Дори когато слънцето залезе и по небето се запалиха редки звезди, а наоколо притъмня така, че на две крачки вече не можеше да се различи нищо, Тип не мръдна от мястото си. Той, както и преди, седеше и удряше, удряше, удряше... Камък в камък. Не, този не става. Нови камъни. Отново не стават. И така стотици, хиляди пъти. А пред него имаше още пет изгрева...

Вече на зазоряване той взе последните два камъка от камарата, която си беше приготвил още вчера.

И ето... Още първият удар внезапно изтръгна искра. Дори не само една, а цял сноп ослепителни искри. След това още и още... Тип се засмя от радост и стискайки камъните в ръце, се затъркаля по гръб. Краката му бяха изтръпнали, болеше го кръстът, ръцете му станаха изведнъж толкова тежки, сякаш бяха направени също от камък... Но Тип не забелязваше всичко това. Главното вече беше направено. Сега да спи, да спи. Той ще успее да разпали огън още преди петия изгрев.

Спа дълго — през целия ден и още една нощ. Никой не го закачаше, защото не беше нужен на никого, а срокът, определен от стария Луху, още не беше изтекъл. Когато се събуди, Тип се напи с изворна вода и веднага отиде на своето място край пещерата.

Сам заедно с чудесната, удивителната сила, раждаща Езици на Дракона, пръв сред всички хора...

Бяха изминали два изгрева, сякаш като потънали във водата, а Тип все продължаваше да разпалва своя огън. В един момент сухият мъх започна да тлее бързо, появи се дим и след секунда се заолюлява мъничко пламъче, но поривът на вятъра загаси всичко. Тогава Тип се прехвърли в пещерата и продължи своята работа.

— Остана само един изгрев — каза старият Луху.

Тип дори не обърна внимание на думите му. Занимаваше го друго — камъните се изтриваха и можеше да не стигнат, а откъде би могъл да намери други точно такива, Тип не знаеше.

Само дано да успее!

И съвсем малко преди петия съдбоносния изгрев, когато старият Луху застрашително се изправи от своето ложе и всички, които бяха останали в пещерата, в мрачна тълпа обкръжиха Тип, мъхът отново пламна и по тънките съчки пламъкът побягна по-нататък, прехвърляйки се върху по-големите клонки, а накрая в огнището запламтя неголям, но истински, нов огън.

— В-ви-ии! — зареваха хората от племето, хвърляйки се към изхода на пещерата, а старият Луху седна пред огъня и заплака.

Лампите сияеха, дочуваха се гръмки разговори, операторите ходеха наоколо радостни, а пред вратите, шумейки, се тълпяха репортерите.

„Так-так-так...“ — се разнасяше от високоговорителите, вече очистено от страничните шумове, усилено и поразяващо със своята ясност, ритмичност и с някакъв съкрушаващ всичко напор. Джон Тортолет изключи магнитофона и се обърна към колегите си.

— Изкуствената природа на сигналите е във всякакво съмнение — силно каза той, усмихвайки се щастливо. — Това е Разум, господа! — Той вдигна глава към прозрачния таван, където горяха и трептяха далечните огънове на Вселената. — Пуснете репортерите!

Първите лъчи на слънцето проникнаха в пещерата и осветиха далечния ъгъл, в който безгрижно спеше Тип. Редом с него върху кожата лежаха два малки невзрачни камъка...

Публикувано в сп. „Наука и техника“, бр.50/1975 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.